NİTELİKLİ ARAŞTIRMA ve VERİ HİZMETLERİ
15 HAZİRAN 2026 PAZARTESİ

ARAŞTIRMA-1

» **Türkiye Ekonomisinde Haftalık Gelişmeler ve Genel Görünüm 12.06.2026**

Kaynak: T.C. Strateji ve Bütçe Başkanlığı

ARAŞTIRMA-2

"İTOSAM Haftalık Ekonomi Bülteni - (12 Haziran 2026)"
https://itosam.org.tr/uploads/publications/pdfs/a40520c73761432eaac19ed2c474fbdc.pdf

Kaynak: İTOSAM

ARAŞTIRMA-3

"Ticaret Bakanlığı Sosyal Medyadaki Sahte İlanlara Geçit Vermiyor , EİDS Kurallarına Aykırı Paylaşımlara Karşı Yaptırımlar Kararlılıkla Uygulanıyor"
https://www.ticaret.gov.tr/haberler/ticaret-bakanligi-sosyal-medyadaki-sahte-ilanlara-gecit-vermiyor-eids-kurallarina-aykiri-paylasimlara-karsi-yaptirimlar-kararlilikla-uygulaniyor

"Ticaret Bakanlığı , Vize Aracılık Firmalarına Dur Dedi"
https://www.ticaret.gov.tr/haberler/ticaret-bakanligi-vize-aracilik-firmalarina-dur-dedi

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

ARAŞTIRMA-4

"Dış Ticaret Endeksleri, Nisan 2026"
İhracat birim değer endeksi %13,7 arttı.
İthalat birim değer endeksi %11,3 arttı

https://veriportali.tuik.gov.tr/tr/press/58250

Kaynak: TÜİK

ARAŞTIRMA-5

"Amme Alacaklarının Tecil Sınırında Yeni Düzenleme"
https://www.alomaliye.com/2026/06/13/amme-alacaklarinin-tecil-sinirinda-yeni-duzenleme/

"Yenilenen Trafik Sigortası Genel Şartları Hakkında Duyuru"
https://www.alomaliye.com/2026/06/12/yenilenen-trafik-sigortasi-genel-sartlari-hakkinda-duyuru/

Kaynak: Alo Maliye

ARAŞTIRMA-6

"İhracat Akademisi Eğitimi" duyurusuna ulaşmak için lütfen https://www.istib.org.tr/duyurular/duyuruDetay/4720 linkini tıklayınız.

Kaynak: İSTİB

ARAŞTIRMA-7

"EY-Parthenon Avrupa Yeniden Yapılandırma Nabzı raporu yayımlandı" basın bültenine ulaşmak için lütfen

https://www.ey.com/tr_tr/newsroom/2026/6/ey-parthenon-avrupa-yeniden-yapilandirma-nabzi-raporu-yayimlandi linkini tıklayınız.

Kaynak: EY Türkiye

ARAŞTIRMA-8

"Kriz Dönemlerinde Parti Tabanı Ne Düşünür?" yazısına ulaşmak için lütfen https://www.setav.org/kriz-donemlerinde-parti-tabani-ne-dusunur linkini tıklayınız.

Kaynak: SETA

ARAŞTIRMA-9

"2026: Küresel Ekonomide Paradigma Değişimi ve Stratejik Konumlanma"

Özel jetle gelip iklim krizini müzakere etmek. Savunma hisselerinde pozisyon taşırken barışı konuşmak. Beş yıldızlı salonlardan eşitsizliği tartışmak.

Davos, dünyanın sorunlarının çözüldüğü bir yer değildir. Daha doğru bir ifadeyle, küresel sistemin çelişkilerinin rafine edilip yönetilebilir hale getirildiği bir platformdur. Asıl mesele iklim, barış ya da eşitlikten ziyade, anlatının ekonomik gerçeklikle ne kadar süre uyumlu kalabileceğidir.

Bu çerçevede 2026 yılı Davos Zirvesi, klasik anlamda bir kriz yılı olmaktan çok daha kritik bir döneme işaret etmektedir: küresel ekonomide uzun süredir biriken kırılganlıkların görünür hale geldiği ve paradigma değişiminin hızlandığı bir eşik.

Paradigma Değişimi: Döngüselden Yapısala

Son yirmi yılın finansal mimarisi büyük ölçüde benzer bir döngü üzerine kuruluydu. Krizler ortaya çıktığında merkez bankaları devreye giriyor, likidite genişliyor ve sistem yeniden dengeleniyordu. Bu yaklaşım, özellikle 2008 küresel finans krizinden sonra küresel ekonominin ana taşıyıcı mekanizması haline geldi.

Ancak bugün bu modelin sınırlarına gelindiği açıkça görülmektedir.

Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Bank for International Settlements (BIS) gibi kurumların son raporlarında ortak bir vurgu dikkat çekmektedir: küresel ekonomi artık düşük faiz ve sınırsız likidite döneminden uzaklaşmaktadır. Küresel borçluluk oranlarının tarihi seviyelere ulaşması, enflasyonun geçici olmaktan çıkıp daha kalıcı bir nitelik kazanması ve jeopolitik risklerin sistemik hale gelmesi, mevcut politika araçlarının etkinliğini sınırlamaktadır.

Bu nedenle tartışma ekseni değişmiştir. Artık mesele bir sonraki krizle nasıl başa çıkılacağı değil, mevcut sistemin bu haliyle sürdürülebilir olup olmadığıdır. Bu değişim, döngüsel bir farklılaşmadan ziyade yapısal bir paradigma dönüşümüne işaret etmektedir.

Yanıltıcı Güç: 2026'nın Çift Katmanlı Görünümü

2026 yılı piyasalarda güçlü bir görünüm sunma potansiyeline sahiptir. Para politikasında gevşeme sinyalleri, likidite koşullarındaki iyileşme ve risk iştahındaki artış, çeşitli varlık sınıflarında yüksek değerlemelere zemin hazırlayabilir.

Bu süreçte hisse senetleri, kripto varlıklar ve emtia piyasalarında yukarı yönlü hareketler gözlemlenmesi şaşırtıcı olmayacaktır. Ancak bu görünümün doğru okunması kritik önemdedir.

Finansal tarih, bu tür dönemlerin çoğunlukla yeni bir büyüme döngüsünün başlangıcından ziyade, mevcut döngünün son genişleme evresine işaret ettiğini göstermektedir. BIS'in finansal döngü yaklaşımı da benzer şekilde, yüksek varlık fiyatları ile artan borçluluğun birlikte hareket ettiği dönemlerin genellikle kırılganlıkların en yüksek olduğu aşamaya denk geldiğini ortaya koymaktadır.

Bu nedenle 2026'yı yalnızca bir fırsat dönemi olarak değerlendirmek eksik bir okuma olacaktır. Daha doğru bir yaklaşım, bu yılı sistemin sınırlarının test edildiği bir geçiş evresi olarak ele almaktır.

Piyasa Davranışı ve Algı Yönetimi

Piyasalardaki hareketler yalnızca makroekonomik verilerle değil, davranışsal dinamiklerle de şekillenir. Bu bağlamda klasik bir gözlem hâlâ geçerliliğini korumaktadır: insanlar grup halinde hareket ederken riskleri küçümseyebilir, ancak bireysel olarak daha temkinli davranma eğilimi gösterir.

Risk algısının düşük olduğu, fiyatların yükseldiği ve volatilitenin kontrol altında göründüğü dönemler, çoğu zaman sistemik kırılganlıkların biriktiği evrelerdir. IMF'nin finansal istikrar değerlendirmelerinde de vurgulandığı üzere, uzun süreli gevşek finansal koşullar piyasa katılımcılarında "yanlış güven" oluşturabilir.

Bugün piyasalarda sorulan sorunun bile değişmiş olması bu durumu yansıtmaktadır. Tartışma artık bir krizin olup olmayacağı üzerine değil, olası bir kırılmanın zamanlaması üzerine yoğunlaşmaktadır.

2027 Perspektifi: Likidite ve Deflasyonist Risk

Yüksek değerlemeler ve artan kaldıraç belirli bir noktadan sonra sistem üzerinde baskı oluşturur. Bu baskı, finansal koşulların sıkılaşmasıyla birlikte hızla çözülmeye başlar.

Bu tür dönemlerde ortaya çıkan krizler genellikle enflasyonist değil, deflasyonist özellikler taşır. Talep daralması, kredi genişlemesinin yavaşlaması ve finansal varlıklarda eş zamanlı baskı bu sürecin temel unsurlarıdır.

BIS'in finansal döngü analizleri, yüksek borç ve yüksek varlık fiyatlarının birlikte seyrettiği dönemlerin ardından gelen düzeltmelerin genellikle sert ve geniş kapsamlı olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda asıl risk, belirli varlık sınıflarının performansından ziyade, sistem genelinde likiditeye erişimin zorlaşmasıdır.

Likidite: Finansal Sistemin Kırılma Noktası

Finansal sistemin temel varsayımlarından biri likiditenin sürekliliğidir. Ancak kriz anlarında bu varsayım geçerliliğini yitirir. Piyasa katılımcılarının eş zamanlı olarak nakde yönelmesi, likidite üzerinde ciddi baskı yaratır.

IMF raporlarında da vurgulandığı gibi, likidite riskleri çoğu zaman fiyat risklerinden daha hızlı ve daha geniş çaplı etki yaratır. Bu durum, farklı varlık sınıfları arasındaki korelasyonların artmasına ve çeşitlendirme etkisinin zayıflamasına neden olabilir.

Bu nedenle finansal istikrar yalnızca değerleme seviyeleriyle değil, sistemin likidite kapasitesiyle doğrudan ilişkilidir.

Jeopolitik Boyut: Avrasya'nın Kritik Rolü

Brzezinski'nin Avrasya'yı küresel güç dengelerinin merkezine yerleştiren yaklaşımı, günümüz finansal sistemi açısından da geçerliliğini korumaktadır. Bu bölgede oluşabilecek bir bankacılık veya likidite kaynaklı stres, küresel piyasalara hızla yayılma potansiyeline sahiptir.

Davos 2026'da jeopolitik risklerin artık soyut bir tehdit olmaktan çıkıp, somut senaryolar çerçevesinde ele alındığı gözlemlenmiştir. Bu da ekonomik analizlerin yalnızca makro göstergelerle değil, jeopolitik dinamiklerle birlikte değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

ABD'nin Evrilen Rolü: Likiditeden Altyapıya

Küresel finansal sistemde ABD'nin rolü sıklıkla tartışma konusu olmaktadır. Ancak mevcut gelişmeler, bu rolün zayıflamaktan ziyade dönüşmekte olduğunu göstermektedir.

Geleneksel olarak likidite sağlama kapasitesiyle öne çıkan ABD, bugün finansal gücünü daha çok regülasyon, veri ve altyapı üzerinden sürdürmektedir. Bu dönüşüm, küresel finansal mimarinin daha kurallı ve daha izlenebilir bir yapıya evrilmesine neden olmaktadır.

Yapay Zekâdan Tokenizasyona: Ana Temalar

Davos 2026 bize şunu net gösterdi: dünya yeni bir düzen aramıyor; eski düzenle artık devam edemiyor. Davos 2026'da öne çıkan iki tema vardı: yapay zekâ ve dijital varlıklar. .

Nvidia CEO'su Jensen Huang durumu 'Yapay zekâ artık bir yazılım işi değil, insanlık tarihinin en büyük altyapı projesidir' sözleriyle özetledi. Yuval Harari ise; Bıçak bir araçtır. Bir bıçağı sebze doğrarken de kullanabilirsiniz, adam öldürmek için de. Yapay zekâ ise ne yapacağına kendi karar veren bir bıçak. Dilerse sebze doğrayabilir, adam da öldürebilir, dedi

Tokenizasyon: Yeni Finansal Paradigmanın Bileşeni

Tokenizasyon ve dijital varlık altyapıları bu dönüşümün önemli unsurlarından biridir. Bu gelişmeler yalnızca yeni yatırım araçları yaratmakla kalmamakta, aynı zamanda finansal sistemin işleyiş biçimini de yeniden tanımlamaktadır.

Davos 2026'da bu teknolojilerin artık geleceğe yönelik bir beklenti olmaktan çıkıp, aktif olarak şekillenen bir sistemin parçası olarak ele alındığı görülmektedir. Bu çerçevede tokenizasyon, finansal akışların daha şeffaf, daha hızlı ve daha izlenebilir hale gelmesine katkı sağlayan bir araç olarak konumlanmaktadır.

Merkez Bankalarının Yeni Rolü

Merkez bankalarının rolü de bu paradigma değişimiyle birlikte yeniden tanımlanmaktadır. 2008 sonrası dönemde sınırsız müdahale kapasitesine sahip aktörler olarak görülen merkez bankaları, bugün daha sınırlı ve daha temkinli bir çerçevede hareket etmektedir.

Artan enflasyon baskısı, yüksek borç seviyeleri ve politik kısıtlar, para politikasının etkinliğini sınırlamaktadır. Bu nedenle merkez bankalarının yeni rolü, krizleri tamamen ortadan kaldırmak değil; sistemik etkilerini kontrol altında tutmak olarak öne çıkmaktadır.

Eşik Döneminde Stratejik Konumlanma

2026 yılı bir sonuç değil, bir geçiştir. Eski sistem tamamen ortadan kalkmamakta; ancak aynı şekilde devam etmesi de zorlaşmaktadır. Kısaca "Köprüden Önce Son Çıkış" yılıdır.

IMF, BIS ve benzeri kurumların analizleri, önümüzdeki dönemin daha volatil, daha kırılgan ve daha seçici olacağına işaret etmektedir. Bu da klasik büyüme anlatısından, stratejik konumlanma anlayışına geçiş anlamına gelmektedir.

Davos 2026'nın en önemli mesajı da bu dönüşümü açıkça ortaya koymaktadır: dünya yeni bir düzen kurmaktan ziyade, mevcut düzenin sınırları içinde yeni bir denge arayışına girmiştir.

2001'deki dot-com balonu, 2008 küresel finans krizi ve 2020 pandemi sonrası yaşanan genişlemeci para politikalarının tetiklediği varlık rallileri, finansal tarihte tekrar eden bir paterne işaret eder. Bu dönemler, genellikle yüksek likidite, artan değerlemeler ve ardından gelen düzeltmelerle karakterize edilir.

Jeopolitik gerilimlerin de (Rusya-Ukrayna savaşı, Orta Doğu'daki çatışmalar gibi) bu süreci hızlandırdığı görülür. Tarihsel olarak bu tür kırılma noktaları, çoğu zaman ayı piyasaları ve likidite kaynaklı daralmalarla, deflasyonist baskılarla sonuçlanmıştır.

2026 yılı, mevcut döngünün son genişleme evresi olarak değerlendirilebilir. Bu dönemde piyasalarda yüksek volatilite, sert yükselişler ve derin düzeltmelerin birlikte görülmesi şaşırtıcı olmayacaktır. Hisse senetleri ve kripto varlıklarda yüksek değerlemeler gözlemlense de, bu durumun tek başına sistemik bir balon oluşumuna işaret ettiğini söylemek için erken olabilir. Bununla birlikte, döngünün sonuna yaklaşıldıkça kırılganlıkların artması ve yerel ölçekte balonlaşma eğilimlerinin ortaya çıkması muhtemeldir.

Piyasa katılımcılarının odağı da bu yönde değişmiş görünmektedir. Tartışma artık bir krizin olup olmayacağına değil, potansiyel bir kırılmanın zamanlamasına odaklanmaktadır. Bu bağlamda 2027 sonrası için en kritik risklerden biri, deflasyonist karakter taşıyan bir likidite daralmasıdır.

Bu tür bir senaryoda jeopolitik faktörler belirleyici olabilir. Brzezinski'nin "Avrasya dünya satranç tahtasının merkezidir" yaklaşımı, finansal sistem açısından da önemini korumaktadır. Bu bölgede yaşanabilecek bankacılık veya likidite kaynaklı bir stres, küresel piyasalarda zincirleme etkiler yaratabilir.

Tarihsel olarak, finansal sistemde yaşanan kırılmalar çoğu zaman beklenenden daha geç ortaya çıkmış; ancak gerçekleştiğinde ise öngörülenden çok daha hızlı ve sert bir şekilde yayılmıştır. Bu durum, finansal döngülerin doğasına işaret eder. Likidite koşulları genişlediğinde riskler birikir, daraldığında ise hızla açığa çıkar.

Bu çerçevede, kriz anlarında varlık sınıfları arasındaki korelasyonların artabileceği ve geleneksel çeşitlendirme stratejilerinin sınırlı kalabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Değerli metaller gibi tarihsel olarak koruma aracı olarak görülen varlıklar dahi, likidite ihtiyacının arttığı dönemlerde satış baskısıyla karşılaşabilir. Unutmamak lazım büyük bankalar devletler Altın/Bitcoin alırken bu enstrümanları alırken gelecekte kullanmak üzere alıyor.

Ray Dalio'nun sıkça atıf yapılan bir ifadesi bu durumu özetler:

"Nakit her zaman değersizdir denir; ta ki kriz gelene kadar."

"Cash is trash" söylemi, piyasa koşulları elverişli olduğu sürece geçerlidir; ancak kriz anlarında nakdin rolü yeniden ön plana çıkar.

Bu nedenle önümüzdeki dönemde finansal sistemin dinamiklerini anlamak için yalnızca değerleme seviyelerine değil, likidite koşullarına ve sistemik risklerin yoğunlaştığı alanlara odaklanmak daha belirleyici olacaktır.

Bu çerçevede, ABD dolarının küresel finansal sistemdeki merkezi rolünün kısa ve orta vadede korunması beklenmektedir. Özellikle likidite daralması dönemlerinde dolar bazlı varlıkların yeniden ön plana çıktığı tarihsel olarak gözlemlenmiştir. Bu durum, mevcut finansal mimarinin ve ABD merkezli yapıların etkisinin devam ettiğine işaret etmektedir.

Bu çerçevede temel çıkarım şudur: Küresel finansal sistem dönüşerek varlığını sürdürüyorsa ve yeni mimari mevcut güç yapılarının uzantısı olarak yeniden şekilleniyorsa— Artık mesele kimin haklı olduğu değil; kimin ayakta kalacak mimariyi kurabildiğiyse;

Bu masada yer almak bir davet değil, bir yeterlilik meselesi.

Çünkü Dünyayı olduğu gibi kabul etmeliyiz, olmasını dilediğimiz gibi değil. "Masada değilseniz menüdesinizdir. Masadaysanız karar verirsiniz; değilseniz, menüde yer alırsınız

Kaynak: HBR Türkiye

Not: Lütfen detaylar için kırmızı yazıların üzerini tıklayınız.